

Малюшицька Р.В.

магістр

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника

Науковий керівник: Мельник Н.Б.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри обліку і аудиту

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Головною метою будь-якого підприємства є отримання прибутку. Поставлена мета досягається не тільки за рахунок найманої робочої сили, обігу товарно-матеріальних цінностей, а головним чином, завдяки основним засобам, які складають головну частину його матеріально-технічної бази.

«Одним з найважливіших чинників поліпшення результативності господарської діяльності є забезпеченість суб'єктів господарювання основними засобами в необхідній кількості та асортименті» [1].

Будь-яке підприємство повинне постійно здійснювати контроль за наявністю, рухом, збереженням і ефективністю використання основних засобів. Вся ця інформація в сукупності дозволить підприємству визначити шляхи і невикористані резерви підвищення ефективності основних засобів, а в наслідку своєчасно виявити відхилення, які в подальшому можуть серйозно вплинути на діяльність організації.

Важливою умовою забезпечення збереження майна є створення належних умов зберігання основних засобів у виробничих підрозділах і на об'єктах господарювання. Тому головним завданням збереження основних засобів є завчасне виявлення фактів порушення правил зберігання матеріальних цінностей, які можуть привести до втрати основних засобів.

Більше уваги в господарській діяльності слід приділити і проведенню інвентаризації основних засобів, яка є одним з важливих етапів контролю. Оскільки за допомогою інвентаризації контролюється робота матеріально-відповідальних осіб за збереження інвентарних об'єктів.

Для ефективного проведення інвентаризації основних засобів потрібно укомплектувати інвентаризаційні комісії досвідченими фахівцями, саме з обліку об'єктів основних засобів (агрономами, інженерами, працівниками бухгалтерської служби, представниками виконавчої влади).

При контролі основних засобів доцільно використовувати документальний та фактичний прийоми.

Прийом документального контролю застосовують до бухгалтерських документів, записів в облікових регістрах, даних звітів і балансів, статистичних та оперативних матеріалів. При цьому об'єктом документального контролю є інформація, що характеризує здійснені господарські операції.

Коли виникає необхідність обстеження основних засобів на місцях для перевірки готовності об'єктів, що вийшли з ремонту, встановлення ступеня зношеності, організації виробництва і праці, то в ході перевірки застосовують прийоми фактичного контролю.

В організаціях здійснюється постійний внутрішній контроль за наявністю і рухом основних засобів. Але при здійсненні такого контролю виявляється багато недоліків, які вирішуються на внутрішньому рівні і ніяк не регулюються нормативними документами. Тому важливо визначити основні шляхи щодо вдосконалення контролю за наявністю і використанням основних засобів.

При контролі за наявністю основних засобів, тобто в процесі інвентаризації, доцільно окремо проводити перевірку відповідності даних аналітичного і синтетичного обліку та фактичної наявності цінностей за результатами інвентаризації.

Також, з метою поліпшення бухгалтерського обліку основних засобів, доцільно ввести в План рахунків окремих рахунок, для відображення витрат на ремонт основних засобів з субрахунками поточного і капітального ремонтів.

Ефективність використання основних засобів відіграє важливе значення для розвитку діяльності підприємства:

1. Збільшується економічний потенціал і можливості галузі;
2. Підвищується технічний рівень діяльності;
3. Збільшуються темпи зростання продуктивності праці, поліпшення якості послуг та інших показників.

Напрями підвищення ефективності використання основних засобів повинні визначатися існуючим станом підприємства, обумовленим впливом зовнішніх і внутрішніх факторів середовища його функціонування.

Для оцінки резервів підвищення ефективності основних засобів необхідно насамперед знати реальний рівень їх використання і конкретні можливості його підвищення. Поліпшення використання основних засобів може бути забезпечено двома шляхами: інтенсивним і екстенсивним.

Інтенсивний шлях характеризується підвищенням завантаження устаткування і збільшенням рівня використання їх потужностей.

Основними напрямками підвищення інтенсивного використання обладнання є:

- вдосконалення технологій і організації виконання робіт;
- правильний вибір машин і робочого обладнання;
- впровадження сучасних технологій.

Так, наприклад, модернізація основних засобів має «велике практичне значення на шляху до скорочення рівня витрат і збільшення ефективності використання основних фондів на виробництві, що дуже актуально в період дестабілізації економіки» [2].

Таким чином, підприємства, які використовують основні засоби, повинні не тільки прагнути їх модернізувати, але і максимально ефективно використовувати, особливо в існуючих умовах дефіциту фінансів і виробничих інвестицій.

Екстенсивний шлях розвитку – спосіб збільшення обсягів виробництва шляхом кількісного приросту всіх елементів продуктивних сил, насамперед факторів виробництва при незмінному рівні технічної основи виробництва.

Основними шляхами поліпшення екстенсивного використання обладнання в машинобудуванні є:

- безперебійне постачання підприємства сировиною, матеріалами, паливом, електроенергією;

- своєчасне усунення виявлених диспропорцій в галузі і на підприємствах, в окремих цехах і виробничих ділянках, що дозволить організації здійснювати свою діяльність перманентно;

- усунення причин нерівномірної роботи підприємства, що призводить до недовикористання обладнання в цілому.

Значні резерви підвищення ефективності використання основних засобів містяться в збільшенні тривалості роботи машин і механізмів. В цілому сукупність резервів поліпшення використання основних засобів підприємства може бути розділена на три великі групи:

1. Технічне вдосконалення засобів праці;
2. Збільшення тривалості роботи машин і устаткування;
3. Поліпшення організації і управління виробництвом.

«Будь-який комплекс заходів щодо поліпшення використання основних засобів, розроблений у всіх ланках управління, повинен передбачати забезпечення зростання обсягів виробництва продукції, перш за все, за рахунок більш повного і ефективного використання внутрішньо господарських резервів і шляхом більш повного використання машин і устаткування, підвищення коефіцієнта змінності, ліквідації простоїв, скорочення термінів освоєння знову введених у дію потужностей, подальшої інтенсифікації виробничих процесів» [3].

Для того, щоб використання основних засобів було економічно вигідним і ефективним, необхідно не тільки стежити за його технічним станом, а також:

- залучати фахівців при проведенні складних ремонтів;
- вивчати ринки виробництва;
- залучати фахівців маркетингового відділу;
- підвищувати рівень спеціалізації виробництва;
- застосовувати передові технології;
- усувати простій;
- модернізувати обладнання;
- покращувати склад, структуру і стан основних засобів підприємства;
- знижувати фондомісткість;
- підвищувати фондівдачу і продуктивність праці на підприємстві;
- підвищувати якість ремонтів.

Застосування на практиці запропонованих заходів в цілому по підприємству дозволить збільшити обсяги випуску товарної продукції, підвищити показник фондівдачі, а також збільшити прибуток від реалізації продукції, а також рентабельність основних засобів організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Соловйова Н.А. Аналіз основних засобів та ефективність їх використання / Н.А. Соловйова, Е.А. Медведева, 2006. – 54 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/272006/>.
2. Коцюк О.В. Оцінка ефективності використання основних засобів та шляхи зниження витрат за рахунок поліпшення агротехніки / Є.В. Коцюк, Н.В. Ижакова // Вчені записки Кримського інженерно-педагогічного університету – 2016. – № 1 (51). – С. 60-67. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://institutiones.com/download/books>.
3. Нехорошева Л.Н. Економіка підприємства: навч. посібник / Л.М. Нехорошева; під заг. ред. Л.Н. Нехорошеву. – 2005. – 383 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://institutiones.com/download/books/1445-ekonomika-predpriyatiya-nexorosheva.html>.

Махачек О.О.

магістрант

*Житомирського державного технологічного університету
м. Житомир, Україна*

ЗАГАЛЬНІ ЕТИЧНІ ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА ТА АУДИТОРА

Вивчення ціннісних орієнтацій людини має не тільки пізнавальне, а й практичне значення. Цінності є підставою для осмислення, пізнання і конструювання цілісної об'єктивної реальності, а отже, і для регуляції поведінки людини в разі вибору при прийнятті рішення.

Професійні цінності формуються і проявляються в кожній сфері праці у вигляді любові до своєї професії, сумлінного ставлення до справи, проявів творчості у виконанні професійних завдань, в символіці і професійних ритуалах і т.д. Належний професіоналізм завжди є показником високого рівня розвитку культури в тій чи іншій сфері людської діяльності.

В свою чергу, під професійною етикою розуміють правила поведінки, застосовувані вже в професійній практиці будь-якого діючого фахівця, який постійно несе відповідальність за підтримання етичних стандартів і правил, як перед своїми роботодавцями, клієнтами, так і перед усією громадою в цілому.

Для бухгалтерської професії можна виділити такі основні особливості, які є базою формування сукупності моральних норм:

1. Необхідність діяти в ситуації виникнення конфлікту інтересів.
2. Публічний характер діяльності бухгалтера, що об'єктивно полягає в слідуванні громадським інтересам.

Моральна обґрунтованість професійного вибору оцінюється виходячи з існуючої професійної свідомості, яка є джерелом професійно-моральних уявлень окремого спеціаліста. Професійна свідомість являє собою частину суспільної свідомості, яка виникає в її структурі як проекція спеціалізації професійного досвіду певної професійної групи.

В професії бухгалтера можна виділити кілька комплексів, що складають професійну свідомість.